

Рекомендації
за результатами круглого столу «Булінг. Протидія явищу та створення безпечного інформаційного простору», який відбувся у Секретаріаті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини 14.08.2019

З метою уникнення тиражування хибної інформації, упереджень і помилок під час висвітлення теми булінгу, для запобігання погіршення стану та обставин життя учасників ситуації булінгу, зокрема, додаткової психічної травматизації осіб, які постраждали від булінгу, та осіб, які вчиняли булінг, а також для підвищення рівня поінформованості населення про явище булінгу представникам засобів масової інформації, відповідальним особам за подання та розміщення інформації на сайтах установ (організацій) при висвітленні теми булінгу (цькування) та/або його окремих випадків рекомендується:

1. Відповідально ставитися до ймовірних наслідків інформаційного втручання, керуватися правилами, які забезпечать повноту, об'єктивність і достовірність висвітлення інформації про випадок (проблему) булінгу, а саме:

- уникати власних оцінок про можливі причини булінгу;
- не допускати власних припущень щодо ситуації, про яку повідомляється, як факту булінгу, окрім подання думки осіб (прямою мовою), які висувають таку версію на власний розсуд;
- до офіційного прийняття рішення суду називати булінг як одну з версій конфлікту, повідомляючи також інші версії (за їх наявності).

2. Висвітлювати тему булінгу у формах та спосіб, що не допускають:

- заохочення або спонукання до булінгу з мотивів наслідування;
- висвітлення інформації, що дає змогу ідентифікації широкою громадськістю особи, яка вчинила булінг, або постраждала від булінгу: прізвище дитини, фото/відеозображення обличчя; назва населеного пункту (крім міст із населенням більш як 50 тис.), адреса Інтернет-сторінки або акаунтів у соцмережах (зокрема скріншотів, особливо у випадках кібербулінгу);
- травматизації та залякування аудиторії, особливо дитячої (утримуватися від показу випадків булінгу, які містять детальну інформацію про спосіб нанесення фізичної, психологічної, економічної шкоди, приниження гідності, знущань і насмішок, зокрема пов'язаних із сексуальною/гендерною тематикою, в час, коли дитина може здійснювати самостійний телеперегляд у будні із 7:00 по 22:00).

3. Збільшити обсяг контенту, який є корисним для аудиторії, зокрема, поширювати інформацію:
- про соціальні причини булінгу, роль спостерігачів у припиненні булінгу, способи запобігання булінгу як явищу на початкових етапах його формування, системні способи протидії булінгу, що не викликають погіршення ситуації;
 - про необхідність допомоги всім особам, які стали учасниками булінгу, незалежно, в якій ролі вони перебували;
 - щодо контактних даних гарячих ліній, груп допомоги, кризових психологічних центрів тощо, де особи, які стали учасниками булінгу, можуть отримати допомогу.
4. Збільшити обсяг інформації, спрямованої на позитивне висвітлення стосунків у школі та іншому дитячому середовищі. Створюючи медіапродукцію про булінг/цькування, намагались знайти противагу негативу, зокрема, повідомляти про історії успіху, толерантності тощо.
5. До вироблення контенту долучати фахових експертів у сфері протидії булінгу (психологів, спеціалістів освітньої галузі, представників правоохоронних органів, соціальних служб тощо).
6. Журналістам, редакторам та іншим дотичним до процесу створення медіапродукції спеціалістам підвищити рівень знань щодо явища і механізмів булінгу, спираючись на перевірені джерела, зокрема скористатися спеціалізованими дистанційними курсами, підготовленими вітчизняними фахівцями, які узагальнили світовий досвід (при відсутності спеціалізованих курсів для журналістів, можна скористатися рекомендованим Міністерством освіти і науки України курсом «Протидія та попередження булінгу (цькування) в закладах освіти» (<https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:MON+AB101+2019T2/about>)).